

Projekt

z dnia ... grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

Zupa WÓJTA
mgr Andrzej Żuk
Starosta Gminy
12 GRU. 2024

**UCHWAŁA Nr .../.../2024
RADY GMINY WAGANIEC**

z dnia grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Waganiec
na lata 2025 - 2027**

Na podstawie art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) Rada Gminy Waganiec uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Waganiec na lata 2025 – 2027 w brzmieniu określonym, jako załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Waganiec.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2025 r. i podlega podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty, a także poprzez zamieszczenie jej treści na stronie internetowej www.waganiec.biuletyn.net

Starosta Gminy Waganiec
Rada Gminy Waganiec
Tomasz Mroczkowski
Waganiec, dnia 10.12.2024 r.
Podpis

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE WAGANIEC NA LATA 2025 – 2027

1. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego, jak również naturalnym środowiskiem rozwoju człowieka. W rodzinie realizowane są określone zasady, które pozwalają budować prawidłowe relacje społeczne. Prawidłowo funkcjonująca rodzina daje jej członkom poczucie bezpieczeństwa, wzmacnia ich rozwój osobisty, a jako pierwsze i podstawowe środowisko wychowawcze bezpośrednio kształtuje osobowość dziecka. Przekazując system wartości, tradycje i poglądy rodzina ma kluczowe znaczenie dla życia i prawidłowego rozwoju jej członków.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Waganiec na lata 2025 – 2027 został przygotowany w związku z wejściem w życie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podstawowym założeniem programu jest stworzenie rozwiązań profilaktycznych umożliwiających działania zapobiegające izolacji i marginalizacji rodzin oraz wspierania ich w trudnej sytuacji życiowej.

Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami, zagrożona jest licznymi czynnikami patologicznymi, które czynią rodzinę dysfunkcyjną. Problemy zagrażające rodzinom to m.in. ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńczo – wychowawcza, uzależnienia od alkoholu czy narkotyków, przestępczość oraz przemoc. Niewypełnianie przez rodzinę prawidłowo swoich funkcji może prowadzić do niedostosowania społecznego dzieci. Każdy z tych problemów wymaga odmiennego podejścia i działań specjalistów. Odpowiednio dobrane działania pomocowe mają wspomóc rodzinę tak, aby w przyszłości mogła funkcjonować bez wsparcia instytucji z zewnątrz.

Wdrożenie programu ma umożliwić rodzinom wsparcie w odbudowaniu i wzmocnieniu roli rodzica. Realizacja programu będzie możliwa dzięki utworzeniu systemu wsparcia obejmującego zaangażowanie i współpracę specjalistów lokalnych instytucji,

tj. pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych, psychologów, pracowników służb zdrowia, policji, kuratorów sądowych, koordynatorów systemu pieczy zastępczej, w tym również krewnych, jak i samej rodziny.

Niniejszy program został opracowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.). Zgodnie z art.176 pkt. 1 ustawy do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie 3 letnich programów wspierania rodziny, których głównym założeniem jest stworzenie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienia pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Obowiązek ten realizowany jest przy współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb społecznych, organizacji pozarządowych oraz kościoła.

2. PODSTAWY PRAWNE GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W WAGAŃCU NA LATA 2025 – 2027.

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 Nr 78 poz. 483 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1923 ze zm.).
10. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r., poz. 1512).

11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2021 r., poz. 1092 ze zm.).
12. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019 – 2028 przyjęta Uchwałą Nr IX/102/2019 Rady Gminy Waganiec z dnia 28 listopada 2019 r.
13. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Waganiec na lata 2024 – 2028 przyjęty Uchwałą Nr LII/474/2024 Rady Gminy Waganiec z dnia 28 marca 2024 r.
14. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie dla Gminy Waganiec na lata 2024 - 2026 przyjęty Uchwałą Nr L/445/2023 Rady Gminy Waganiec z dnia 22 grudnia 2023 r.

3. ANALIZA SWOT

W celu opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 dokonano analizy SWOT, która polega na zebraniu informacji i podzieleniu ich na 4 grupy: słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia. Szczegóły analizy przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela nr 1. Analiza SWOT

WSPARCIE RODZINY ANALIZA SWOT	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Profesjonalizm i aktywna współpraca instytucji wspierających rodzinę. - Wsparcie rodziny przez asystenta rodziny. - Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty. - Funkcjonowanie w gminie Karty Dużej Rodziny. - Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin doznających przemocy w rodzinie.	- Bezzadność i roszczeniowość, nastawienie na pomoc finansową klientów GOPS. - Zbyt duże obciążenie pracą pracowników instytucji pomocowych. - Niska gotowość rodzin do zmiany stylu życia. - Bierna postawa członków rodzin wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie.

- Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Patologii Społecznej. - Rozwinięta sieć instytucji wspierających rodzinę: OPS, GKRPAiPS, PCPR, Sąd, PPP, ośrodki zdrowia. - Działalność placówek oświatowych. - Dostęp do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, terapeuta ds. uzależnień, radca prawny. - Realizacja rządowego programu „Posiłek w domu i w szkole”, finansującego dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach. - Dostępność szkoleń dla kadry GOPS.	- Niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowych. - Utrudniony dojazd/ brak komunikacji publicznej z miejscowości wiejskich uniemożliwiający podjęcie zatrudnienia. - Brak opieunki środowiskowej. - Malejące zainteresowanie podjęciem pracy w sektorze pomocy społecznej. - Brak atrakcyjnej, bezpłatnej oferty wsparcia i organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. - Rosnące potrzeby w zakresie poradnictwa rodzinnego, wsparcia środowiskowego, które nie są zaspakajane.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodzin. - Świadome i umiejętne korzystanie z różnych form wsparcia. - Poprawa funkcjonowania społecznego rodziny. - Poprawa sytuacji dziecka. - Dostępność zatrudnienia. - Rozwój zainteresowań wśród dzieci i młodzieży oraz zwiększenie ich aktywności fizycznej i kulturalnej. - Zaangażowanie rodzin we współpracę ze służbami pomocowymi. - Zintensyfikowanie współpracy służb pomocowych. - Podejmowanie współpracy zamiast biernego korzystania z oferowanych form pomocy.	- Przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje. - Nastawienie rodzin na uzyskiwanie wsparcia finansowego. - Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych. - Zagrożające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez młodzież i dzieci. - Istnienie zjawisk patologicznych (przemoc, alkoholizm) oraz wysoka tolerancja na ich istnienie. - wypalenie zawodowe pracowników instytucji pomocowych.

- Usamodzielnienie rodzin zależnych od pomocy społecznej.	
---	--

4. ZAKRES GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE WAGANIEC NA LATA 2025 – 2027.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Waganiec na lata 2025 – 2027 skierowany jest do rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Waganiec, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodzin, którym ograniczono lub pozbawiono władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Adresatami programu są również przedstawiciele instytucji i służb działających w sferze pomocy rodzinie (pedagodzy, psycholodzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, asystent rodziny, policjanci, dzielnicowy, terapeuta ds. uzależnień, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia, duchowni).

Świadczenie wspierania dla rodzin potrzebujących pomocy, szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym ma dać poczucie bezpieczeństwa oraz gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący członek takiej rodziny powinien mieć zapewnione wsparcie, które może otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

5. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Analizując sytuacje rodzin korzystających ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej wynika, że pojawiające się trudności w rodzinach są między innymi spowodowane niemożnością zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych oraz brakiem umiejętności adaptowania się do zmieniających warunków życia. Niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb staje się przyczyną konfliktów rodzinnych, postaw demoralizujących, uzależnień i przemocy w rodzinach.

Czynniki wpływające na trudne sytuacje to często brak wykształcenia, a co za tym idzie brak stałego źródła zatrudnienia, trudna sytuacja mieszkaniowa, nieumiejętność radzenia sobie z opieką i wychowaniem dzieci. Zauważa się nieprawidłową komunikację między członkami rodzin. Dorośli, dzieci i młodzież skupieni na informacjach przekazywanych drogą elektroniczną przez telefony, komputery mają coraz większe trudności z prawidłową

komunikacją werbalną i niewerbalną w rodzinie. Rodzi to nieporozumienia i konflikty, które przekładają się na funkcjonowanie i życie rodziny.

5.1. DEMOGRAFIA

Gmina wiejska Waganiec położona jest bezpośrednio nad rzeką Wisłą w środkowo-północnej Polsce, w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, na terenie powiatu aleksandrowskiego. Jej powierzchnia wynosi 54,52 km². Siedzibą gminy jest miejscowość Waganiec, a w jej skład wchodzi 23 sołectwa: Bertowo, Brudnowo, Józefowo, Kaźmierzyn, Kolonia Święte, Konstantynowo, Michalin, Niszczewy, Nowy Zbrachlin, Plebanka, Przypust, Sierzchowo, Siutkowo, Stary Zbrachlin, Szpitalka, Śliwkowo, Waganiec I, Waganiec II, Wiktoryn, Włoszyca, Wójtówka, Wólne, Zbrachlin.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba mieszkańców gminy wynosiła 4403 osoby, w tym 2246 kobiet i 2157 mężczyzn. W 2023 roku urodziło się 31 dzieci, w tym 9 dziewczynek i 22 chłopców. W 2023 roku w gminie Waganiec odnotowano 44 zgony, co powoduje, iż przyrost naturalny w roku 2023 był ujemny.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Gminę Waganiec zamieszkiwało 4440 mieszkańców, w tym 2264 kobiety i 2176 mężczyzn. W roku 2022 urodziło się 50 dzieci, w tym 22 dziewczynki i 28 chłopców. W 2022 roku w gminie odnotowano 42 zgony, co sprawiło, że przyrost naturalny był dodatni.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku liczba mieszkańców w Gminie Waganiec wynosiła 4475 osób, w tym 2283 kobiety i 2192 mężczyzn. W roku 2021 urodziło się 44 dzieci, w tym 22 dziewczynki oraz 22 chłopców. W 2021 roku w gminie odnotowano 56 zgonów, w związku z czym przyrost naturalny gminy był ujemny.

Tabela nr 2. Liczba mieszkańców Gminy Waganiec w latach 2021-2023.

Rok	2021		2022		2023	
Liczba osób zamieszkujących Gminę Waganiec	4475		4440		4403	
Liczba mieszkańców Gminy Waganiec z podziałem na płeć	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
	2283	2192	2264	2176	2246	2157

Źródło: Raport o stanie Gminy Waganiec za rok 2023.

Tabela nr 3. Urodzenia i zgony w Gminie Waganiec w latach 2021-2023.

Rok	2021	2022	2023
Urodzenia	44	50	31
Zgony	56	42	44

Źródło: Raport o stanie Gminy Waganiec za rok 2023.

Tabela nr 4. Urodzenia w Gminie Waganiec w latach 2021-2023 wg płci.

Rok	2021	2022	2023
Dziewczynki	22	22	9
Chłopcy	22	28	22

Źródło: Raport o stanie Gminy Waganiec za rok 2023.

Struktura wieku ludności Gminy Waganiec w latach 2021-2023 przedstawia się następująco:

Tabela nr 5. Struktura wieku ludności Gminy Waganiec.

Rok	2021		2022		2023	
Przedział wiekowy	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
0-6	164	187	163	153	144	161
7-17	278	266	270	269	265	272
18-65 wiek produkcyjny mężczyzn	-	1492	-	1480	-	1449
18-60 wiek produkcyjny kobiet	1288	-	1292	-	1269	-
65+ wiek poprodukcyjny mężczyzn	-	255	-	255	-	275
60+ wiek poprodukcyjny kobiet	545	-	588	-	568	-

Źródło: Dane z Raportów o stanie Gminy Waganiec z lat 2021, 2022, 2023.

Analizując powyższe dane należy zauważyć, iż liczba mieszkańców w Gminie Waganiec z roku na rok maleje. W latach 2021-2023, tylko w roku 2022, w Gminie Waganiec odnotowano dodatni przyrost naturalny. W Gminie Waganiec rodzi się więcej chłopców, niż dziewczynek. Dane z lat 2021-2023 wskazują, iż w wieku produkcyjnym liczba mężczyzn była

większa niż kobiet, natomiast w wieku poprodukcyjnym w Gminie Waganiec to kobiety stanowią większość.

5.2. BEZROBOCIE

Stan ludności oraz wszelkie zmiany demograficzne w znacznym stopniu determinują sytuację panującą na rynku pracy. Opierając się na materiale Powiatowego Urzędu Pracy w Aleksandrowie Kujawskim poniższe dane przedstawiają liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z terenu Gminy Waganiec.

W roku 2023 liczba osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Aleksandrowie Kujawskim z terenu Gminy Waganiec wynosiła 180, w tym 91 kobiet i 89 mężczyzn. W roku 2022 liczba osób bezrobotnych wynosiła 200, w tym 118 kobiet i 82 mężczyzn. Natomiast w roku 2021 liczba osób bezrobotnych osiągnęła poziom 224 osób, w tym 133 kobiety i 91 mężczyzn.

Tabela nr 6. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP z terenu Gminy Waganiec w latach 2021-2023.

Rok	2021		2022		2023	
Liczba osób bezrobotnych	224		200		180	
Liczba osób bezrobotnych z podziałem na płeć	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
	133	91	118	82	91	89

Źródło: Strona internetowa Powiatowego Urzędu Pracy w Aleksandrowie Kujawskim.

Powyższe dane wskazują, iż bezrobocie osób zamieszkujących Gminę Waganiec spada, jednak problem ten nadal w znacznej mierze dotyka kobiet niż mężczyzn.

Analizując dane zwrócono uwagę, że liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku z Powiatowego Urzędu Pracy w Aleksandrowie Kujawskim jest nieduża. W 2023 roku było to 29 osób, w tym 13 kobiet i 16 mężczyzn. W roku 2022 zasiłek dla bezrobotnych pobierało 36 osób, w tym 21 kobiet i 15 mężczyzn. Natomiast w roku 2021 32 osoby były uprawnione do pobierania zasiłku, w tym 24 kobiety i 8 mężczyzn.

5.3. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudności sytuacji życiowych, których nie są one w stanie

pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Istotnym elementem wspierania rodziny jest udzielanie i zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej.

Rodzin objętych pomocą społeczną w 2023 roku było 138, a pomoc skierowana w nich była do 329 osób. W 2023 roku wśród rodzin objętych pomocą społeczną było 51 rodzin wychowujących dzieci. W roku 2022 ze świadczeń społecznych skorzystały 154 rodziny, liczba osób w tych rodzinach to 364. Natomiast wśród tych rodzin było 59 rodzin wychowujących dzieci. W roku 2021 uprawnionych do skorzystania ze świadczeń społecznych było 147 rodzin, liczba osób w tych rodzinach to 346. Wśród tych rodzin było 57 rodzin wychowujących dzieci.

Tabela nr 7. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń społecznych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wagańcu w latach 2021-2023.

Rok	2021	2022	2023
Liczba rodzin	147	154	138
Liczba rodzin wychowujących dzieci	57	59	51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy dokumentów GOPS w Wagańcu.

Liczba rodzin z dziećmi korzystających ze wsparcia i pomocy społecznej na przełomie lat 2021-2023 nieco zmalała:

Liczba dzieci w rodzinie	2021	2022	2023
1	21	18	16
2	20	21	19
3	8	13	7
4	5	4	6
5	1	1	1
6	1	1	2
7 i więcej	1	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy dokumentów GOPS w Wagańcu.

W 2023 roku wśród rodzin wychowujących dzieci 16 rodzin stanowiło rodziny niepełne, z czego 5 rodzin wychowywało 1 dziecko, 8 rodzin wychowywało 2 dzieci, 1 rodzina wychowywała 3 dzieci, 2 rodziny wychowywały 4 i więcej dzieci. W 2022 roku liczba rodzin niepełnych wynosiła 19, z czego 6 rodzin wychowywało 1 dziecko, 8 rodzin wychowywało 2 dzieci, 4 rodziny wychowywały 3 dzieci, 1 rodzina wychowywała 4 i więcej dzieci. Natomiast w roku 2021 rodzin niepełnych było 20, z czego 10 rodzin wychowywało 1 dziecko, 5 rodzin

wychowywało 2 dzieci, 2 rodziny wychowywały 3 dzieci, 3 rodziny wychowywały 4 i więcej dzieci.

Najczęstszym powodem udzielania pomocy rodzinom jest ubóstwo, drugim w kategorii powodów udzielania pomocy rodzinom jest bezrobocie, natomiast trzecim niepełnosprawność. W roku 2023 z powodu ubóstwa pomoc otrzymały 73 rodziny, z tytułu bezrobocia pomocy udzielono 65 rodzinom, a z tytułu niepełnosprawności wsparto 20 rodzin.

W 2022 roku z powodu ubóstwa pomoc otrzymało 85 rodzin, z tytułu bezrobocia pomocy udzielono 77 rodzinom, a z tytułu niepełnosprawności wsparto 22 rodziny.

W 2021 roku z powodu ubóstwa pomoc otrzymały 94 rodziny, z tytułu bezrobocia pomocy udzielono 87 rodzinom, a z tytułu niepełnosprawności wsparto 16 rodzin.

Tabela nr 8. Powody udzielania pomocy rodzinom w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wagańcu w latach 2021-2023.

Powody udzielania pomocy i wsparcia	Liczba rodzin ogółem		
	2021	2022	2023
Ubóstwo	94	85	73
Bezrobocie	87	77	65
Niepełnosprawność	16	22	20
Długotrwała lub ciężka choroba	4	8	11
Potrzeba ochrony macierzyństwa	1	6	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa- w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	1	6	6
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	3	5	1
Bezdomność	2	4	1
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego- w tym rodziny wielodzietne	1	2	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego- w tym rodziny niepełne	3	1	1
Zdarzenia losowe	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy dokumentów GOPS w Wagańcu.

W ramach wieloletniego rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu”, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wagańcu przyznaje pomoc w formie zasiłku celowego na zakup żywności oraz dożywiania dzieci w szkole. W roku 2023 liczba rodzin, którym przyznano decyzją zasiłek celowy na zakup żywności wyniosła 79, łącznie 199 osób w tych rodzinach otrzymało zasiłek. Natomiast z dożywiania w szkole skorzystało 47 uczniów, a łącznie wydano 4930 posiłków.

W roku 2022 liczba rodzin, którym przyznano decyzją zasiłek celowy na zakup żywności wyniosła 87, łącznie 230 osób w tych rodzinach otrzymało zasiłek. Natomiast z dożywiania w szkole skorzystało 51 uczniów, a łącznie wydano 5828 posiłków.

W roku 2021 liczba rodzin, którym przyznano decyzją zasiłek celowy na zakup żywności wyniosła 94, łącznie 245 osób w tych rodzinach otrzymało zasiłek. Natomiast z dożywiania w szkole skorzystało 45 uczniów, a łącznie wydano 4247 posiłków.

Organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę. Bezpośrednim jej realizatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wagańcu. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania to szczególnie rodzaj usług specjalistycznych dostosowany do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. W roku 2023 z powyższych usług korzystało 7 osób z 5 rodzin. W roku 2022 z SUO skorzystało 6 osób z 5 rodzin, natomiast w roku 2021 z tej formy pomocy skorzystały 4 osoby z 3 rodzin.

Gmina Waganiec w formie dotacji otrzymuje wsparcie finansowe na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym. Miesięczna wysokość przyznanego stypendium szkolnego to 130,00 zł. W 2023 roku stypendia pokryły wydatki poniesione przez 40 uczniów, ich rodziców lub opiekunów na cele edukacyjne. W 2022 roku pomoc w formie stypendium socjalnego otrzymało 50 uczniów, natomiast w roku 2021 było to 48 uczniów.

5.4. ASYSTENT RODZINY

Asystent rodziny zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to specjalista, który przydzielany jest rodzinie, gdy ta ma trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Współpraca rodziny z asystentem odbywa się za jej zgodą i przy aktywnym jej udziale lub współpraca ta może zostać przydzielona zgodnie z postanowieniem sądu.

Głównym celem asystentury rodzinnej jest podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczych i wychowawczych, radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego rodziców bądź opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie kontroli nad własnym życiem, świadome

gospodarowanie środkami rodziny, prawidłowe wypełnianie ról rodzicielskich, poprawa sytuacji dzieci w rodzinie i stworzenie im możliwie, jak najlepszego rozwoju.

Pracę asystenta rodziny cechują dwa obszary, pierwszy to bezpośrednia praca z rodziną w miejscu jej zamieszkania bądź miejscu wskazanym przez rodzinę oraz drugi szeroko zakrojona współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wagańcu od 2015 roku zatrudniony jest asystent rodziny, współpracujący z rodzinami, które mają trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W roku 2023 asystent rodziny współpracował z 12 rodzinami, w tym 29 dziećmi. W 2023 roku asystent rodziny zakończył pracę z 4 rodzinami, w tym 12 dziećmi. W roku 2022 asystent rodziny współpracował z 13 rodzinami, w tym 29 dziećmi. W 2022 roku asystent rodziny zakończył pracę z 3 rodzinami, w tym 4 dzieci. W 2021 roku asystent rodziny współpracował z 13 rodzinami, w tym 30 dziećmi. W 2021 roku asystent rodziny zakończył pracę z 1 rodziną, w tym 4 dzieci.

Tabela nr 9. Liczba rodzin, z którymi współpracował asystent rodziny w latach 2021-2023.

Rok	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny	Liczba dzieci w rodzinach objętych pomocą asystenta rodziny	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył współpracę ze względu na osiągnięte cele lub inną przyczynę
2021	13	30	1
2022	13	29	3
2023	12	29	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy dokumentów GOPS w Wagańcu.

Asystent rodziny wspierał rodziny w codziennych czynnościach, świadczył pomoc rodzicom w procesie wychowania i opieki nad dziećmi. Pomagał w załatwianiu spraw urzędowych. Współpracował z instytucjami wspierającymi rodzinę (szkoły, przychodnie zdrowia, poradnia psychologiczno – pedagogiczna, sąd, kuratorzy społeczni, psychoterapeuci).

5.5. PIECZA ZASTĘPCZA

W przypadku, gdy rodzina nie radzi sobie ze sprawowaniem funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci (co oceniać może tylko sąd) zostają one umieszczone w pieczy zastępczej. Rodzice mogą być pozbawieni bądź może im być ograniczone wykonywanie

władzy rodzicielskiej. Podstawą umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest prawomocne orzeczenie sądu.

Gmina Waganiec, zgodnie z art. 176 ust. 5 oraz art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązana jest do ponoszenia częściowych wydatków z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej. Gmina współfinansuje pobyt dziecka w wysokości:

- 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2023 z terenu Gminy Waganiec w pieczy zastępczej przebywało 3 dzieci. W roku 2022 w pieczy zastępczej przebywało 2 dzieci, natomiast w Rodzinnym Domu Dziecko umieszczonych było 3 dzieci. W roku 2021 w pieczy zastępczej przebywało 5 dzieci.

5.6. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Działania wspierające wobec rodzin przeżywających trudności, tj.: rodzin dotkniętych przemocą bądź zagrożonym wystąpieniem przemocy, podejmuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Wagańcu oraz powoływane przez niego grupy diagnostyczno – pomocowe bezpośrednio pracujące z rodzinami.

Zespół funkcjonuje w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (zmiany w przepisach zostały wprowadzone ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw). Zespół tworzą przedstawiciele różnych jednostek, którzy współpracują ze sobą w sposób skoordynowany, w celu skutecznego reagowania na informacje o przemocy (Policja, GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Patologii Społecznej, Szkoły, Poradnie Psychologiczne – Pedagogiczne, Ośrodki Zdrowia, Sąd Rejonowy, organizacje pozarządowe).

W 2023 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło ogółem 7 Niebieskich Kart dotyczących 6 rodzin, w tym: liczba sprawców przemocy w rodzinie – 7 (liczba kobiet – 1, liczba mężczyzn – 6); liczba ofiar przemocy – 6 (liczba kobiet – 3, mężczyzn – 2, dzieci -

1 – chłopiec). Rodziny w ramach planu pracy otrzymały wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, socjalne.

W 2023 zamknięto 5 procedur Niebieskiej Karty założonych w 2022 roku. W związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 3, a zakończonych procedur Niebieskiej Karty w związku z rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowania działań – 2.

Ponadto w 2023 roku odbyło się 9 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, 11 spotkań grup roboczych, grup diagnostyczno - pomocowych.

W 2022 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło ogółem 6 Niebieskich Kart (2 karty dwa razy u jednej rodziny) liczba kobiet – 5, liczba mężczyzn – 5, z tego liczba sprawców przemocy w rodzinie – 5 (liczba kobiet – 0, liczba mężczyzn – 5); liczba ofiar przemocy – 5 (liczba kobiet – 5, mężczyzn – 0).

Zakończonych w 2022 roku procedur Niebieskiej Karty założonych w 2021 roku w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy było – 7, zakończonych w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie – 0, zakończonych procedur Niebieskiej Karty w związku z rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowania działań – 2.

Ponadto w 2022 roku odbyło się 13 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 10 spotkań grup roboczych.

W 2021 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło ogółem 12 Niebieskich Kart (2 karty dwa razy u dwóch rodzin) liczba kobiet – 9, liczba mężczyzn – 12 (w tym troje chłopców), z tego liczba sprawców przemocy w rodzinie – 11 (liczba kobiet – 2, liczba mężczyzn – 10), liczba ofiar przemocy – 12 (liczba kobiet – 8, mężczyzn – 1 osoba dorosła, dzieci – 3 chłopców).

Zakończonych procedur Niebieskiej Karty założonych w 2020 roku w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy było – 5, zakończonych w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie – 0,

a zakończonych procedur Niebieskiej Karty w związku z rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowania działań – 0.

Zakończono 1 procedurę Niebieskiej Karty założonej w 2019 roku w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. W 2021 roku zostały również zakończone 3 Niebieskie Karty założone w 2021 r. w wyniku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, natomiast w związku z rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowania działań – 2.

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego tworzone były grupy robocze, grupy diagnostyczno - pomocowe w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach. Prace w ramach grup roboczych, grup diagnostyczno - pomocowych prowadzone są w zależności od potrzeb zgłaszanych przez Zespół Interdyscyplinarny lub wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wagańcu.

Tabela nr 10. Liczba osób objętych pomocą grup roboczych w latach 2021-2023.

Rok	Liczba osób objętych pomocą grup roboczych	Liczba dzieci objętych pomocą grup roboczych	Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych	Liczba posiedzeń grup roboczych
2021	20	1	10	13
2022	12	0	6	10
2023	13	1	6	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy dokumentów ZI.

5.7. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PATOLOGII SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wagańcu prowadzi pracę socjalną z rodzinami z problemem uzależnień poprzez kierowanie osób nadużywających alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Patologii Społecznej w Wagańcu.

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Patologii Społecznej wchodzi 8 osób. Członkowie GKRPAiPS realizują zadania i cele wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26

października 1982 roku oraz kontynuują działania ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Waganiec. GKRPAiPS finansuje działalność Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego, który realizował działania dla osób uzależnionych i członków ich rodzin. Terapeuta w zakresie swoich działań realizuje następujące zadania: „rozpoznanie zgłaszanego problemu przez klienta, motywowanie osób uzależnionych i członków ich rodzin do podjęcia leczenia, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia, udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym, udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzinom oraz prowadzenie konsultacji w zakresie wsparcia i pomocy dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi”. Instruktor terapii uzależnień współpracuje z osobami, które skierowane zostały do Punktu przez GKRPAiPS w Wagańcu, ale również pracuje z osobami z zewnątrz, które same się zgłosiły po pomoc. W Punkcie zatrudniony jest psycholog, który prowadzi konsultacje i diagnozę psychologiczną, terapię psychologiczną dla osób uzależnionych i członków ich rodzin. Jednocześnie motywuje do uczestnictwa w oddziaływaniach adresowanych do osób stosujących przemoc, udziela konsultacji osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Tabela nr 11. Liczba wniosków, osób skierowanych na badania psychiatryczno - psychologiczne, na leczenie odwykowe oraz liczba posiedzeń GKRPAiPS w latach 2021-2023.

Rok	Liczba wniosków	Osoby skierowane na badania	Osoby skierowane na leczenie odwykowe	Liczba posiedzeń GKRPAiPS
2021	11	2	2	8
2022	6	2	1	8
2023	5	2	1	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy dokumentów GKRPAiPS.

5.8. KARTA DUŻEJ RODZINY

Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Kart Dużej Rodziny. Rodziny posiadające KDR mogą korzystać ze zniżek i dodatkowych uprawnień w sklepach, instytucjach kultury i rekreacji.

W roku 2023 kartę przyznano 79 rodzinom, w tych rodzinach wydano 132 karty. W 2022 roku kartę przyznano 78 rodzinom, w tych rodzinach wydano 160 kart. W 2021 roku kartę przyznano 17 rodzinom, w tych rodzinach wydano 45 kart.

5.9. INNE FORMY WSPARCIA

Uzupełnieniem polityki socjalnej gminy są świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny, finansowane w całości z budżetu państwa.

Tabela nr 12. Świadczenia rodzinne w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wagańcu w latach 2021-2023.

Świadczenia rodzinne			
Przyznane świadczenia	2021	2022	2023
Zasiłki rodzinne oraz dodatki	171	153	115
Zasiłki pielęgnacyjne	85	85	91
Świadczenia pielęgnacyjne	27	33	39
Składki emerytalno – rentowe i zdrowotne	23	28	31
Jednorazowe zapomogi z tyt. urodzenia dziecka	26	30	20
Zasiłek dla opiekuna	0	0	0
Specjalny zasiłek opiekuńczy	1	2	0
Świadczenie rodzicielskie	27	27	24
Świadczenie jednorazowe (Za życiem)	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy dokumentów GOPS w Wagańcu.

Fundusz alimentacyjny przyznawany jest na wniosek uprawnionych na podstawie obowiązującej od 7 września 2007 roku ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W 2023 roku świadczenie alimentacyjne otrzymały 32 osób, w 2022 roku liczba ta wynosiła 35 osób, natomiast w 2021 roku uprawnionych do otrzymania świadczenia alimentacyjnego było 30 osób.

Tabela 13. Liczba osób uprawnionych do otrzymania alimentów z funduszu alimentacyjnego w latach 2021-2023.

Rok	2021	2022	2023
Liczba osób uprawnionych do otrzymania świadczenia alimentacyjnego	30	35	32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy dokumentów GOPS w Wagańcu.

5.10. PLACÓWKI OŚWIATOWE

W Gminie Waganiec funkcjonują 3 placówki oświatowe z przedszkolami i oddziałami przedszkolnymi: Zespół Szkół im. Ignacego Jana Paderewskiego w Zbrachlinie, Zespół Szkół w Brudnowie oraz Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Niszczewach. Poniższe tabele przedstawiają liczbę uczniów oraz oddziałów w w/w placówkach oświatowych w latach 2021-2023:

Tabela nr 14. Liczba uczniów i oddziały w szkołach w roku 2023.

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba dzieci/uczniów
Przedszkole w Zbrachlinie	4	83
Szkoła Podstawowa w Zbrachlinie	11	198
Razem ZS w Zbrachlinie	15	281
Przedszkole w Brudnowie	2	27
Szkoła Podstawowa w Brudnowie	8	81
Razem ZS w Brudnowie	10	108
Oddział przedszkolny w SP w Niszczewach	2	27
Szkoła Podstawowa w Niszczewach	8	64
Razem SP w Niszczewach	10	91
Ogółem	35	480

Źródło: UG Waganiec.

Tabela nr 15. Liczba uczniów i oddziały w szkołach w roku 2022.

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba dzieci/uczniów
Przedszkole w Zbrachlinie	4	82
Szkoła Podstawowa w Zbrachlinie	11	204
Razem ZS w Zbrachlinie	15	286
Przedszkole w Brudnowie	2	28
Szkoła Podstawowa w Brudnowie	9	84
Razem ZS w Brudnowie	11	112
Oddział przedszkolny w SP w Niszczewach	2	23
Szkoła Podstawowa w Niszczewach	8	74
Razem SP w Niszczewach	10	97

Ogółem	36	495
---------------	-----------	------------

Źródło: UG Waganiec.

Tabela nr 16. Liczba uczniów i oddziały w szkołach w roku 2021.

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba dzieci/uczniów
Przedszkole w Zbrachlinie	4	83
Szkoła Podstawowa w Zbrachlinie	10	206
Razem ZS w Zbrachlinie	14	289
Przedszkole w Brudnowie	2	25
Szkoła Podstawowa w Brudnowie	8	96
Razem ZS w Brudnowie	10	121
Oddział przedszkolny w SP w Niszczewach	2	22
Szkoła Podstawowa w Niszczewach	8	44
Razem SP w Niszczewach	10	66
Ogółem	34	476

Źródło: UG Waganiec.

5.11. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Gmina Waganiec zapewnia pomoc w postaci poradnictwa specjalistycznego. W ramach funkcjonowania Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego mieszkańcy mają możliwość skorzystania z pomocy:

- psychologa: pomoc psychologiczna w rozwiązywaniu problemów osobistych, wychowawczych, wsparcie osób uzależnionych oraz osób współuzależnionych, pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom znajdującym się w kryzysie osobistym;
- terapeutę ds. uzależnień: pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu oraz osób współuzależnionych.

Urząd Gminy w Wagańcu zapewnia pomoc, dostępną również dla mieszkańców gminy w formie poradnictwa prawnego: porady, konsultacje prawne.

6. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny adresowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Waganiec, zwłaszcza rodzin dysfunkcyjnych oraz doświadczających problemów opiekuńczo - wychowawczych. Rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i w rozwiązywaniu swoich problemów potrzebują wsparcia przez placówki i instytucje pomocowe działające na rzecz rodziny.

Program kierowany jest w szczególności do:

- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
- rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i chorymi przewlekle,
- dla rodzin wielodzietnych,
- dla rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą,
- dla rodzin niepełnych,
- rodzin z osobami starszymi, zależnymi wymagającymi pomocy osoby drugiej.

Program, jego cele i zadania zbliżony jest do poprzedniego dokumentu. Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 stanowi kontynuację wypracowanych działań.

Analizy prowadzone przy tworzeniu obecnego Programu pozwoliły na identyfikację problemów. Zostały one sprecyzowane w formie celów i działań programu. Realizacja Programu obejmuje obszary życia rodzin ukierunkowane na:

- wzrost społecznej świadomości roli rodziny w procesie opieki i wychowania dzieci i młodzieży,
- wzrost umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców,
- poprawę sytuacji dzieci i młodzieży w rodzinach niewydolnych opiekuńczo – wychowawczo,
- poprawę funkcjonowania rodzin w sytuacjach kryzysowych.

7. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorzy programu to podmioty działające w zakresie pomocy rodzinie w Gminie Waganiec:

- Urząd Gminy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Patologii Społecznej,
- Komisariat Policji,
- Sąd Rejonowy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Placówki oświatowe,
- Ośrodki zdrowia.

8. CELE, ZADANIA, ZAKŁADANE REZULTATY I REALIZATORZY PROGRAMU

Cele określone w Gminnym Programie Wpierania Rodziny na lata 2025 – 2027 powinny opierać się na szansach pojawiających się w otoczeniu rodziny oraz poprzez wykorzystanie poszczególnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, w tym istniejących zasobów wewnętrznych Gminy.

Cel główny programu:

Poprawa jakości życia rodzin i dzieci oraz zapobieganie marginalizacji życia rodziny poprzez zapewnienie kompleksowego wsparcia, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe programu, zadania, zakładane rezultaty, realizatorzy:

1. Wzrost świadomości społecznej na temat roli rodziny w procesie opieki i wychowania dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
1.	Organizowanie różnorodnych form edukacji rodziców w zakresie opieki i wychowania dzieci i młodzieży.	Zwiększenie świadomości opiekuńczo – wychowawczej rodziców.	Gmina GOPS Placówki oświatowe
2.	Wdrażanie inicjatyw prorodzinnych promujących pozytywne wzorce.	Wzmocnienie umiejętności wychowawczych rodziców.	Gmina GOPS Placówki Oświatowe

2. Wzrost umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny.

Lp.	Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
1.	Realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych psychoedukacyjnych ukierunkowanych na kształcenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych.	Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych.	Placówki oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Przychodnia Psychologiczno – Pedagogiczna GKRPAiPS ZI GOPS
2.	Indywidualne poradnictwo prawne, psychologiczne, terapeutyczne.	Wsparcie rodziny w sytuacji kryzysowej. Podniesienie umiejętności rodzicielskich.	Urząd Gminy GOPS Placówki Oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
3.	Wspieranie i organizowanie plenerowych spotkań rekreacyjno – edukacyjnych i sportowych.	Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież. Wzmocnienie więzi emocjonalnych między członkami rodziny. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dorosłych, dzieci i młodzieży.	Urząd Gminy GOPS Placówki oświatowe Gminna Biblioteka Publiczna

3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno - bytowych rodziny.

Lp.	Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno – bytowej.	Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny.	GOPS
2.	Finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach	Zapewnienie dzieciom i młodzieży ciepłych posiłków w szkołach.	GOPS
3.	Udzielenie dzieciom i młodzieży pomocy w dostępie do edukacji (stypendia socjalne, świadczenia rodzinne).	Podniesienie możliwości rozwoju dzieci i młodzieży.	GOPS
4.	Współorganizowanie i współfinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży.	Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży.	GOPS GKRPAiPS
5.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia.	Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych.	GOPS Ośrodki zdrowia w Zbrachlinie i Nieszawie.

4. Poprawa funkcjonowania rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych oraz zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach, w tym w rodzinach wychowujących dzieci.

Lp.	Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
1.	Systematyczna diagnoza i monitoring rodzin objętych pomocą GOPS.	Sprecyzowana wiedza na temat rodzin wymagających pomocy. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.	GOPS
2.	Wspieranie rodzin w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny.	Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności	GOPS

		wychowawczych rodziców.	
3.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, terapeutyczne, pedagogiczne, prawne)	Wsparcie rodzin w sytuacjach kryzysowych. Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi.	Urząd Gminy GOPS GKRPAiPS Placówki oświatowe PCPR Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna
4.	Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami bądź przemocą.	Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dorosłych, dzieci i młodzież. Współpraca między instytucjami działającymi na rzecz rodziny.	GOPS GKRPAiPS ZI Komisariat Policji/Dzielnicowy Placówki oświatowe Sąd Rejonowy
5.	Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.	Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby.	GOPS Placówki oświatowe
6.	Realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania.	Umożliwienie edukacji i rozwoju osobom z zaburzeniami psychicznymi.	GOPS

5. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.

Lp.	Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
1.	Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej.	Wszelstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych.	GOPS PCPR
2.	Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową.	Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych.	GOPS Placówki oświatowe Komisariat Policji/Dzielnicowy

6. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom.

Lp.	Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
1.	Udział w szkoleniach, kursach, warsztatach, konferencjach dla pracowników instytucji działających na rzecz rodzin.	Podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych.	GOPS

Gminny Program Wsparcia Rodziny zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z gminy Waganiec, a w szczególności życia dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmiernia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Zadania wynikające z powyższego programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny. Powyższe działania zwiększą szanse rodzin na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku, pobudzą własną aktywność rodzin i otwarcie na zdobycie nowych umiejętności.

Stworzenie możliwości rozwoju, zapewnienie wsparcia w sytuacjach kryzysu, pokazanie dobrych przykładów może przyczynić się do zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym na temat roli rodziny i jej funkcji, a tym samym wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców Gminy Waganiec.

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Waganiec, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

10. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wagańcu. GOPS odpowiedzialny jest też za jego wdrożenie. Działania w ramach poszczególnych celów realizowane będą przez jednostki organizacyjne gminy wskazane w programie. Kluczową rolę w planowaniu i podejmowaniu decyzji strategicznych należy upatrywać po stronie władz Gminy, w tym także Rady Gminy w Wagańcu.

Monitoring realizacji Programu będzie opierał się na gromadzeniu i analizowaniu własnych danych GOPS oraz pozyskaniu i analizowaniu danych od instytucji i podmiotów – współrealizatorów programu.

Warunkiem skuteczności i efektywności działań będzie współpraca i zaangażowanie instytucji działających na rzecz rodzin.

Ocena realizacji programu będzie dokonywana i sporządzana w formie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, które zgodnie z art. 179 pkt. 1 Wójt Gminy w terminie do 31 marca każdego roku składa Radzie Gminy. Jednostką odpowiedzialną za sporządzenie powyższego sprawozdania będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wagańcu.

Sporządziła:

Agata Mroczkowska

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	1
2. Podstawy prawne Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027	2
3. Analiza SWOT	3
4. Zakres Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Waganiec na lata 2025 – 2027	5
5. Diagnoza środowiska lokalnego	5
5.1. Demografia	6
5.2. Bezrobocie	8
5.3. Pomoc społeczna	8
5.4. Asystent rodziny	11
5.5. Piecza zastępcza	12
5.6. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania przemocy domowej	13
5.7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Patologii Społecznej	15
5.8. Karta Dużej Rodziny	16
5.9. Inne formy wsparcia	17
5.10. Placówki oświatowe	18
5.11. Poradnictwo specjalistyczne	19
6. Adresaci programu	20
7. Realizatorzy programu	20
8. Cele, zadania, zakładane rezultaty i realizatorzy programu	21
9. Źródła finansowania programu	26
10. Monitorowanie realizacji programu	26

Uzasadnienie

do Uchwały Nr .../.../2024 Rady Gminy Waganiec z dnia ... grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Waganiec na lata 2025 – 2027.

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzinom borykającym się z trudnościami w wypełnianiu swoich funkcji gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenia go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m. in. opracowuje 3 letnie programy wspierania rodziny. Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych.

Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo – wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

Mając na względzie realizację obowiązków ustawowych podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.

Sporządziła:

Agata Mroczkowska

Zuzanna CITA
mgr Mariusz Żak
Starosta Gminy